

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 5 oktober 2007

Ö 2668-07

KLAGANDE

DON

SAKEN

Avvisande av ombud

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätts beslut den 11 juni 2007 i mål ÖÄ 1261-07

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår DONs begäran om inhämtande av yttrande från Europadomstolen.

Med ändring av hovrättens beslut upphäver Högsta domstolen tingsrättens beslut att avvisa DON som ombud i ärendet vid tingsrätten.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

DON har yrkat i första hand att Högsta Domstolen upphäver beslutet om avvisning och i andra hand att Högsta domstolen fastställer under hur lång tid han skall anses obehörig att uppträda som ombud vid Växjö tingsrätt.

DON har vidare yrkat att Högsta domstolen skall inhämta yttrande i målet från Europadomstolen.

SKÄL

Det saknas rättsliga möjligheter att inhämta yttrande från Europadomstolen i målet.

Enligt 12 kap. 2 § första stycket rättegångsbalken får såsom ombud inte brukas annan än den som rätten med hänsyn till redbarhet, insikter och tidigare verksamhet finner lämplig att vara ombud i målet. I motiven sägs att det beträffande den som dömts eller står under åtal för brott bör efter förhållandena i varje särskilt fall bedömas huruvida han kan anses redbar och att stor hänsyn därvid bör tas till brottets art och beskaffenhet samt till den tid som förflutit efter straffets undergående och den dömdes uppförande under tiden därefter (se NJA II 1943 s. 132). I den juridiska litteraturen har anförts att kravet på redbarhet får anses utesluta den som dömts för grövre förmögenhetsbrott, såvida inte domen ligger långt tillbaka i tiden och han sedan förhållit sig väl (se Ekelöf, Rättegång II, 8 uppl. s. 82 f.). I ett avgörande från tiden före den nu gällande rättegångsbalken, som gällde ett ombuds lämplighet när denne gjort sig skyldig till förmögenhetsbrott, beaktade Högsta domstolen även den tid som förflutit från gärningen (se NJA 1936 s. 605; jfr NJA 2002 s. 129).

DON dömdes den 6 februari 2003 av Göta hovrätt för skattebedrägeri i fyra fall, skattebrott i två fall samt grovt bedrägeri i ett fall till fängelse ett år. Hovrätten framhöll att han hade visat stor förslagenhet och bl.a. använt sig av falska handlingar. Brottsligheten var således förhållandevis grov och av sådan beskaffenhet som vittnar om bristande redbarhet. Emellertid begick han brotten under åren 1995–1997, dvs. för mer än tio år sedan. Hovrättens dom ligger mer än fyra år tillbaka i tiden. Efter verkställighet av den ådömda

påföljden frigavs DON villkorligt den 10 september 2004. Prövotiden gick ut den 10 september 2005. Såvitt framkommit har DON inte gjort sig skyldig till ytterligare någon brottslighet förutom trafikförseelser.

Vid en sammantagen bedömning av de angivna omständigheterna får det anses att DONs tidigare brottslighet inte utgör tillräckliga skäl att avvisa honom som rättegångsombud i målet såsom olämplig på grund av att han inte uppfyller kravet på redbarhet. Beslutet om avvisning skall därför upphävas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Leif Thorsson, Severin Blomstrand (referent), Kerstin Calissendorff och Gudmund Toijer
Föredragande revisionssekreterare: Jonas Härkönen